

Szerkesztőség

Arad, Acsoy-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Hétes évre 600 Lei
Fél évre 300 Lei
Negyed évre 150 Lei
Havonta 50 Lei

Művelődési díjazás szerint
Mojzsisnak naponta ruggal

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banive
több.

Zürich leleplezése

az, ami most a magyar korona körül történik. Hangos kommunikációban előre bejelentik a magyar pénzügyek intézői, hogy a koronát ennyi, meg ennyi napon belül kurzusának több mint egyharmadával le fogják ejteni Zürichben. A bejelentés szépen előre történik, mint ahogy előzetesen beszólták jelenteni a vízvezeték elzárását, a vasúti menetrend változását, vagy a napfogyatkozást. Hogy kellemelesen meglepetés senkít ne érjen.

Egy titokzatos boszorkány-könyváról hullott le a lepel. Mi jámbor újság-olvasók és csinálók igyekeztünk azt hinni eddig, hogy Zürichben komoly férfiak komoly mérlegelés alapján állapítják meg naponta kétszer, nyitáskor és zárhatkor, a külföldi valuták árfolyamát. Próbáltunk hinni, mert nem mertük föltételezni, hogy az orránál vezettesse magát az egész pénzügyi világ és hogy a Svájcból érkező valutakurzusok, melyeket évek óta remegve várunk milliók és milliók, nem egyebek, mint hazudozásai egy ügyesen megrendezett komédiának.

Ha előre be lehet jelenteni egy valuta jövőbeli zürichi kurzusát, akkor ez nyílt elárulása annak, a mit eddig titokban tartottak, hogy Zürichben nem mérlegelik a valuták valódi értékét, hanem manővroznak azokkal és a világgá röpitett napl jelentés nem egyéb, mint humbug, világszalás.

Mit szólnak ehhez azok az embertömegek, akik a földére vittek vagyontukat, egzisztenciájukat? Az értékek esését, vagy emelkedését a zürichi jelentés kormányozta éveken át. Ha romlott a pénz, javult a papír és viszont. Játék volt. Csak hogy nem egyenes, nem becsületes játék. Mertha a zürichi kurzust „irányítani” lehetett, amikor a játékosok egyik csoportja hamisan játszott. Akik be volt avatva, az a tájékozatlant egyszerűen kirabolta. Az intéző urak ugyanis nem mindig jelentették be előre szándékaikat, hanem mentek a tőzsdebizományosokhoz és vettek, vagy eladtak aszerint amint „irányítani” tervezték Zürichet.

És mi, innét Romániából, nyen világszaláson alapuló kurzusok mellett adunk elő- és utó-... ..

koronáért, melynek belső vásárló ereje kisebb a lej belső vásárló képességénél. És dobáljuk a lejt száz hetven magyar, vagy háromszázhatvan osztrák koronáért, amikor ezeknek a kétszereséért se lehet annyit vásárolni, mint nálunk egy lejért. Mert csavarinthatják az ar-

bírás profit-lovagjai, ahogy akarják, a megdönthetetlen igazság még is csak az, hogy minden pénz annyit ér, amennyit ottthon vásárolni lehet rajta.

De hát megérdemeljük sorsunkat, ha Zürich vezet bennünket és nem mi „irányítjuk” Zürichet.

Diplomata nyilatkozik a kisantant-konferenciáról.

(Belgrádban lesz az angol-francia ellentét döntő csatája. — Az északi és déli kisantantok szövetsége.)

Belgrádból táviratozzák: A Közlöny belgrádi tudósítója beszégetést folytatott egy előkelő diplomataval, aki a kisantant konferencia külszertájkairól szenzációsan érdekes nyilatkozatot tett. A diplomata a következőket mondotta:

— A konferencia anyaga a lap közlemények révén már többé-kevésbé ismeretes, nincs azonban kellőképpen kidomborítva, hogy a konferencia tárgysorozatára szinte ráfekszik az angol-francia feszültség.

Tudvalevő, hogy Csehszlovákia külön szerződést kötött Franciaországgal és Benesnek az a célja, hogy ezt a szerződést a kisantant többi államaira is kiterjessze illetőleg, hogy Jugoszlávia és Románia

is hasonló szerződést kössenek Franciaországgal. Jugoszlávia már eddig is mindent alkalmammal kiuntatta, hogy a francia állásponthoz áll közelebb és így valószínű, hogy a franciákkal való jó viszony kimélyítése megegyezik a belgrádi kormány törekvéseivel is.

Románia állásfoglalása még nem tisztázódott, de a dolgok menete egész bizonyosan Romániát is belekényszeríti a fentartás nélküli francia orientációba. Kétségtelen ugyanis, hogy Venizelos Görögországban a francia politika exponense, viszont

Romániára nézve éppenséggel nem közömbös, hogy Athénben miképpen oldják meg az államforma kérdését.

A román kormány Venizelosra tekint és Venizelosz úgy fogja a „monarchia, vagy köztársaság” kérdését irányítani, ahogy Párisban a *Quai Dorsay*-ról előírják. Kétségtelen tehát, hogy Románia is követni fogja két társának példáját.

Természetes, hogy Olaszország a legnagyobb elővigyázatossággal figyel az eseményeket. Olaszország érdekszférája a Földközi-tengeren Franciaország, az Adrián Jugoszlávia és ennek közvetítésével ismét csak Franciaország érdekeibe tikközik. Olaszország tehát fentartás nélkül Anglia mellé sorakozik és minden lehetőt elkövet, hogy megakadályozza Franciaországnak a kisantanttal való szorosabb szövetséget és a francia politika újabb térfoglalását a Balkánon.

Az angol-olasz együttműködés jelei ismerhetők fel Zanellának Giardino tábornokkal való és Anglia által inscenált találkozásán. — Ugyanennek a politikának megnyilvánulása látszik abban a jegyzékben, amelyet az angol kormány intézett Jugoszláviához a felfegyverzési kölcsön ügyében. Anglia Reze van Cirill bolgár herceg Szófiába való visszaérkezésében is és

A nők százada.

La garçonne-tól a Le compagnon-ig.

A közhiedelem általában a XVIII századot tartja a nő századának. A racionalizmus mostani barokk tulvirágzásának ideges vibrációjában a nagy forradalom szörnyű katalizmájának véresbitoru előestéjén valamely csodálatos előresejtő ösztönrel csakugyan fényesebben lobog fel és sziporkázó lángokat vet körülöttül néhány csodálatos asszony, akiknél az elme ragyogását még tündökletesebbé teszi szellemük asszonyosan ideges csapongása. Madam du Deffand, Madame de Neckér, a bájáról is híres Despinasse kisasszony vagy Madame de Genlis a XVIII-ik századnak az a káprázatosan fürgé és megejtően szeretetreméltó és színes szelleme a régi nagy kultúrák lehaladó kultúréttségének érdekes, izgató asszony példányai rá emlékeztetnek.

De majd követeljük Elzavát fel-

csillanásai egy alapján még félőntudatlanságában szunnyadó ropant tábornak, az emberiség nemcsak nemre különböző, de jogokban is szűkebb korlátok közé zárt felének, a női nemnek.

A nő századának igazában és minden joggal a mi századunkat lehetne nevezni. Ez a század csak ugyan a nő jegyében indul. Elvitáztatlan tény, hogy soha még a női lélek oly hatalmas lépésekkel nem fejlődött, mint ennek a huszadik századnak első negyedében. Elég volna csak a negyedszázad irodalmának történetét összefoglalni, hogy próbáját kapjuk a női szellem hatalmas fejlődésének és általános terhódításának. E század első negyedének irodalomtörténete alapjaiban a nők irodalomtörténete. Mióta a világ áll, nem virágzott ki ennyi nőtehetség. És nemcsak számszerűleg sok ma a nőművész, hanem tehetségének súlyát tekintve is.

Franciaországban az nőiség ki-

szonót év irodalmának történetében most foglalta össze a sorozat egyik kötete a nők szerepét ebben az irodalomban. Ez a kötet kénytelen megállapítani, hogy a francia lírának alig van ma szebben és igaz mély húrban zengő s amellét gazdagabb hangszereletű művelője, mint Mme de Noailles és hogy Colette, Gerard Houville, Rachilde, hogy csak a legismertebb neveket említsük, nem növelték új és gazdag területekkel az emberi érzések birodalmát s nem gyarapították azt a szellemi hagyatéket, amelyet eddig nagyjából férfiak hagytak az emberiségre.

A világirodalomban elég csak Zelma Lagerlöf nevére hivatkozni, aki ma az emberiség leghatalmasabb vezető szellemével áll egy sorban. Ellen Key a szociológiai irodalmi legerősebb művelője s a múlt század Bernickyné típusa megvolt a magyar irodalmunkban is, mert Tormay Cecília s Erdős René és Kaffka Margit, hogy kisebb,

sokak előtt kétségtelen, hogy Can Kov. beszéde, a nagy angol lapokban az angol külpolitika megnyílvánulása. Anglia mánendezekben Franciaország ellen dolgozik és Jusztóláviát ezekkel az eszközökkel csak Franciaországtól akarja eltéríteni.

Munkatársunk ezután Lengyelországnak a kisantanthoz való csatlakozásáról érdeklődött. A válasz a következő:

Lengyelország nem fog csatlakozni a kisantanthoz viszont Franciaországnak messzemenő tervei vannak a lengyelökkel. A francia kormány ugyanis Lengyelország köré akarja csoportosítani a balti államok új kisantantját, amelyek első megnyilatkozása lesz a január 15-ére Varsóba összehívott konferencia. A francia politika további célja ezután

az északi kisantant és a déli kisantant szövetsége.

Ski, bob és ródl. (Téli sportélet a „Hellas“ klub síriai (világosi) pályáján.)

A vasárnapi csörgő híradásban, amikor az elpuhult városi ember még a hőmérőt is féve nézegette, a hósport hívei vidáman ereszkedtek lefelé ródlijaikkal a világosi vároddalomban. Szinte lehetetlenek hangzott, amikor a Hellas sport klub meghirdette a kirándulását, hogy Arad közönségének ródli és ski-pályát áll rendelkezésére. Még egy hónapja sincs, hogy a Hellas megalakult és aki szemtanúja volt a vasárnapi sporteseményeknek, alig hiszheti el, hogy ez rövid néhány hét munkájának az eredménye.

A Hegyaljai Villamos igazgatójához előzékenysége folytán egy külön elsőosztályú kocsi állott a kirándulók rendelkezésére. Még addig virradt, mikor a város minden részéből a villamos állomás felé tartottak a kirándulók, a legkülönbözőbb típusú ródlikkal, meszes kormányozható bobszlékkal és síkkötő felszerelve. A kocsit azonban még a padok közé, alá és fölé rakva és különös érdekes képet nyújtanak.

A szelek járása méternyi magasra hordta össze a havat, lépésben halad a villamos, maga előtt tolja a havat. Addig vesszük észre, már Világoson vagyunk. A piac téri nagyvendéglő futott nagytermé várja az érkezőket. Mindenki lerakja a fölösleges holmiját, nagy kabátot, elemzősiát és indul a farsaság föl a ródli pályára. A csillogó hómezőn hosszú sorban vonulnak fölé, még néhány perc és a legszebb látványban gyönyörködhetünk: a bobszlék és ródlik örült sebességgel rohannak lefelé, elvéve egy-egy kommandó hangzik, röviden, tisztán: „jobbra“, „balra“, „fél“.

Harsány „vigyázz” kiáltás, egy bób közeledik az előtte haladó ródli felé — mert annak a sebessége kisebb — működik a kormányos, kikerüli a ródli, néhány másodpercig egymás mellett haladnak, aztán a bób előz, a kormányos ismét a pálya közepén vezet bobját, fölhangzik az éljen, mert a bobján ülők ügyességének köszönhető, hogy összeütközés nem történt. És így megy ez órákon keresztül. Egyszerre kiáltás

hangzik föltről:

— Vigyázz, jönnek a sietők. A ródlik sietve húznak félre az utóból, a kanyarulatait feltűnik az első si. Örülten sikkok lefelé és utánna a többi. A sietők szép utat tettek meg. Az u. n. Fehér hegyen indultak fölé, mindjárt a megérkezéskor, majd arról átmentek a Várhegyre, föl egész a Várromig és onnan sikkottak lefelé. Két óras tura volt ez, párját ritkító sporttelmény.

Nem érdektelen, hogy kik is a hósport művelői Aradon. Egy textilgyári tisztviselő családjával együtt vett részt, felesége nagyszertien ródlizik, de nemkülönben gyermekei is. Az Astraban levő német mérnökök mind skiznek, magukkal hozták a sportszeresetet Németországból. A Hellas tagjai mind ismert aradi sportemberek, akik ép oly kímimőek a hósportban, mint a jég. Sokan közülük a háborúban tanultak sietni és már békében ródliztak a fátalomszi pályán. Mások pedig Erdély pályáit ismerték meg békében, de a háború óta most nyílt először alkalmuk a hósport művelésére. A Hellas agilis sportemberei most azután módot adtak arra, hogy e nemes sportokat itt Arad közvetlen közelében töltsék, mert hiszen ma szinte lehetetlenség egy messzebb fekvő pályát igénybe venni.

Mulatságok

— Atléta-bál. Ma este rendezt az Aradi Atlétikai Club nagyszabásu elite bálját a Központi szálló földszinti helyiségeiben. A 25. év jubiláló egyesület ünnepélyes formákval vezeti be a báli estét, hogy azután helyet adjon a táncnak, amelynek sikerét a kétszáz tagu rendező-

de még mindig érdekes női tehetségeket ne emlitsük az irodalom elsőrangú és általánosán elismert kiválóságai közé tartozik. A képzőművészetek terén éppen ilyen gyors és színes fejlődést mutat a női lélek, sőt ma már a számára eddig legmegközelíthetlenebb területen, a tudományban is fűzőnek nevéhez alkotások.

A mi századunk csakugyan a nő körül forog és legnagyobb kérdése a nemrég még nőneművánciónak csufolt s ma már számottevő társadalmi problémává dagadt feminizmus.

Semmi sem mutatja jobban annak a nagy érdeklődésnek ideges intenzitását, mint az a páratlan világsiker, a mellyel a közönség Victor Margueritte erkölcsregényét, a La garconnet fogadta. — Százegres kiadások követték egymást ebből a kétségtelen eleven érdeklődéssel megírt könyvből, a melyet jobban fű a közönség, mint a legizgalmasabb detektívregény. És ezt a nagy határt nem lehet a regény néhány erotikus részletének tekinteni. Az erotikus

igazán másodrendű tényező ebben a könyvben. Egész sereg regénye van az irodalomnak, amely egyenesen az érzékiség problémájáról forog és százszor gazdagabb erotikus részletekben, mint Margueritte regénye is tudott volna kelteni.

A rendkívüli siker tehát egyedül abban kereshető, hogy Margueritte először nyult merész kézzel és igazán franciás elámmal a század legizgalmasabb problémájához, a nőkérdéshez. Pedig ebben a regényben még csak tapogatózik. A történet hőse Monique még a régi tradíciókban gyökerezik tisztessége egész morális erejével és csak a házasság előtti tisztaság egyenlőségéért száll sikerre. S ha egy percre megtántorodik is veleszületett és belénevelt szűzies moralitása, visszavezeti a házasságba, a szerelmes férfi karjába és félig, meddig rabszolgaságába.

Margueritte most megjelent új regénye, „Le compaignon“, — a melynek, bár erotikum már ugyeszolyán nincs is benne csaknem

olyan hatalmas lendülettel kezdő sikere van, mint a „Lagarconne“-nak, — továbbfejleszti ugyanezt a témát. Ennek a regénynek a hősnője, Annie Rambert tovább megy egy lépéssel a „La garconne“ Monique-jánál a fizikai és szellemi felszabadulás terén. Kevésbé exaltált, céltudatosabb és kitartóbb, mint Monique és szelíden, de hajszálnyit sem engedve kemény akarattal megy el odáig, ameddig hite szólítja. Így lesz aztán annak a férfinak az okkalán, akét szerető, hanem a mai megértő és mindemben egyenjogú társ, aki a férfival egyenlő léptekkel halad a holnap felé.

Az 1789-iki nagy forradalom csak a férfiak forradalma volt. A nő most fogja megvívni a maga forradalmát, amint az előjelek mutatják nem véresen, nem a világsrend felforgatásával, hanem egyre fejlődő szellemisége erejével és a női szelídség, de a férfinnál sokkal keményebb kitartás hatalmával.

Kollay Miklós.

ség biztosítja. A báli cukrászdában és AAC. banban egész sereg urasszony kedveskedik edességekkel és üdítő italokkal a vendégeknek. A bálba csakis meghívóval lehet belépni, clubtagoknak a tag-igazolvány meghívóul szolgál.

— Az aradi újságírók bálja. Szivárványszínű lámpák fényárjában foguszni a Központi szálló nagyterme az aradi újságírók február 2-iki jelmezestélyén, amelyen Arad város előkelő közönsége teljes számban jelen lesz. A bálterem vidám kacagástól lesz hangos ezen az éjszakán, mert az aradi újságírók számtalan meglepetésről gondoskodnak, hogy ezzel felejthetetlenne tegyék jelmezestélyüket.

— „Az Aradi Hajós-Egylet január hó 19-én tartja jelmez-estélyét.“

Hajóhadgyakorlatok.

(Amerika az Atlant-Océánon. Anglia, Olasz- és Spanyolország a Földközi-tengeren csoportosítják hadihajóikat.)

Berlinből táviratozzák: Washingtoni jelentés szerint az Észak-amerikai Egyesült Államok tengerészeti minisztere tervezetet dolgozott ki, amely szerint az Atlant és a Csendes Óceánra rendelik az Egyesült Államok hadiflottáját, a mely január és február hónapokban nagy gyakorlatokat tart a nyílt óceánokon és a partvidékeken. A manőveren 15 nagy páncélos dreadnought, 4 nagy cirkáló, 63 torpedóromboló, 11 tengeralattjáró, 83 segédcirkáló, 23 aknarakó gőzös és számos szállítóhajó vesz részt. A flotta nagy számaránnyal van minden eddig az óceánon manővrozott flottát fölülmúl. A tengeri operációknak, amelyek főképpen az Antillák körül fognak lejátszódnia, az a céljuk, hogy a Panamacsatorna vidékével összeköttetést tudjanak találni abban az esetben, ha északról ellenséges hadihajók tűrnének fel a láthatáron.

Januárban a Földközi tengeren az angol tengeri haderő tart nagy gyakorlatot. Ezeknél a gyakorlatoknál az olasz flotta egységei is részt fognak venni. Ugyancsak kiállításban van, hogy ezeken a manővereken a spanyol flotta számos jelentékeny egysége is ott lesz, amelyeknek jelentőségét emeli az a körülmény, hogy az említett hatalmak légi haderejüket és összes tengeralattjárójukat is felvonultatják.

Stovain — az új narkotizáló szer.

Berlinből táviratozzák: Londoni jelentés szerint szenzációs felfedezéssel gyarapították az orvosi tudományt. Az új felfedezés eredménye egy narkotizáló szer, amelyet már a legtöbb londoni kórházban sikerrel alkalmaznak. „Stovain“-nak nevezték el az új érzéketlenítőszert, amely kitűnő szolgálatokat tesz operációnál. Az operálandó beteg, akit a szer befeckendezésével érzéketlennitettek, a legsúlyosabb operációk tartama alatt is egészen nyugodtan oltashat újságol és akár drábányoz.

Száz magyar tanítót elbocsátottak.

(Nem tudták eléggé az állam nyelvét. — Verziók egy aradi tanítónő halála körül.)

(Saját tudósítónktól.) Nagyszámú magyar tanítót sújtott az a legújabb miniszteri rendelet, a mely szerint a nyári tanítóvizsgák eredményeképpen Aradon tizenhat, a megye községekben huszonnyolc, Temes és Torontál megyékben negyvenhat tanítót bocsátanak el és fizetésüket már január elsejétől nem folyósítják. A tanítók mint rendszeren jelentkeztek fizetésükért és ekkor adták tudtukra a váratlan rendeletet. Munkatársunk felkereste Moldován József főtanfelügyelőt és nyilatkozatot kért a tanítók ügyében. Moldován József a következőket jelentette ki:

— A júniusban Temesváron tartott tanítóvizsgán a tanítókat három kategóriába sorozták. Az első kategóriába azok kerültek, akik az állam nyelvét sikeresen sajátították el, a másodikba azok, akik gyengébben, de erre hajlandóságot mutattak, ezek egy évi hálasztást kaptak a pótló vizsgálatra, a harmadik azok, akik abszolút gyengék voltak. A harmadik kategóriában levő tanítók nevét felterjesztették a minisztériumhoz, a mely erre vonatkozólag adta most ki az elbocsátó rendeletet.

Megbízható forrásból értesülünk arról, hogy Petrovics János temesvári tankerületi főigazgató ma Bucarestbe utazott, hogy a minisztériumban intervenáljon a tanítók érdekében.

Betörő hajsza betörő nélkül.

(Amikor a boltban égő villany gyarus. — Titok, amit nem lehet kiérteni.)

(Saját tudósítónktól.) Felette rejtélyes eset történt tegnap este kilenc órakor az újonnan épült aradi Neuman-házban. A háziness ter észrevette, hogy az épületben levő Berger és Eichner textilnagykereskedők üzletemeinek raktárhelyiségében világosság van. A háziness ter betörőkre gondolt és azonnal értesítette telefonon Eichner Ákost a cég egyik tulajdonosát, aki legzetvisszafojtva rohant a tett színhelyére. Míg ez történt, előkerült a rendőr is, majd össze gyűltek a házban lakók, az uccai kíváncsiak és csakhamar hatalmas tömeg konstatálta, hogy a raktárhelyiségben tényleg világosság van. A rendőr már éppen ki akarta venni revolverét, hogy az esetleges elszánt betörőt fegyverrel a kezében megadásra szólítsa fel, a bátrabb lakók is harcra készen helyezkedtek el és elállták a kijáratot, hogy a menekülő, vagy menekülő ne hagyhassák el gaztettük színhelyét.

Válószínűleg ez az oka annak, hogy a tanítók továbbra is helyükön maradnak, legalább addig, amíg a minisztérium nem hoz döntést az intervenció sorsában. A tanítók abban reménykednek, hogy a minisztérium újabb vizsgát engedélyez, de legrosszabb esetben is legalább a tanév végéig katedrán maradhatnak. Az érdekelt szülők is izgatottan várják az intervenció eredményét, mivel az elbocsátott tanítókat oly hamar nem lehet pótolni és így gyermekeik is kolázása súlyos veszélyben forog. A miniszteri döntés néhány napon belül megérkezik.

A tanítók elbocsátásának idején történt egy aradi tanítónő Ajtay Erzsébet hirtelen elhunyt és Aradon az a hír terjedt el, hogy az Erzsébet tanítónőt is elbocsátották és emiatt szivgörcsöt kapott, ami hirtelen halálát okozta. Megkérdeztük erre vonatkozólag a főtanfelügyelőt, aki a következőket jelentette ki:

— Ajtay Erzsébet halálának összefüggése az elbocsátásokkal csak kóssa hír. Elsősorban Ajtay nem is volt a tizenhat tanító között. Amikor halála hírére meghalottam, felküldtem valakit édesanyjához érdeklődni. A szegény nő folytonos köhögés következtében támadt szivzavarai okozták elhunytát. Hogy a két eset időpontja egybeesik, az csak a véletlennek tulajdonítható.

A gaztett színhelyének ajtaja azonban nem nyílt ki, sőt ellenkezőleg igen rejtélyes és nem várt dolog történt. Az eddig világos raktárhelyiség hirtelen elsötétült. Mintha valaki lecsavarta volna a villanyt, mintha valaki csillogó revolverrel a kezében várná a rätörőket. Általános megröbbenés közepette érkezett a raktár elé Eichner Ákos, aki elővette kulcsait és a rendőrt maga előtt tolvaj bement a helyiségbe.

— Add meg magad, vagy lövök! — biztatták barátságosan a betörőt, aki azonban nem adta meg magát és így nem is löttek. Végre mégis világosság támadt az üzletben és a jelenlevők meglepetve konstataáltak, hogy a hatalmas helyiségben tulajdonképpen nincsen senki. Felkutatott minden zugot, benéztek a kályhába, a puát alá, felgöngyöltek egy pár vég szövetet, hátra oda rejtőzött a tolvaj, de minden hiába való volt: a betörő végérvényesen nem akart előkerülni. A gyorsan megejtett vizsgálat annyit állapított meg, hogy az egyik villanykörte égve maradt és a véletlen különös szélsége folytán éppen abban a pillanatban égett le, amikor az ajtó

ki akarták nyitni. Egyéb nem történt. A rendőr és a kíváncsiak csak kódotlan oszlottak széjjel, mert a

stétszándéknak betörő helyett csak egy ártatlan létezőt villanykörte találtak.

Kifosztották Urbán Péter báró budapesti lakását.

(Ötvenmillió korona értékű ezüstneműt és műkincset vittek el a betörők.)

Budapestről táviratozzák: Tegnap hajnalban betörők lártak Urbán Péter báró Váci-ucca 67. sz. alatt levő lakásában. A betörők alkulcs segítségével jutottak a lakásba, akonnan ötvenmillió értékű ezüstneműt, műkincset és egyéb holmit vittek el. A báró feljelentésére megindult a nyomozás.

Urbán Péter báró két évvel ez-

előtt Aradról repatált Magyarországra, ahol Kunagotán van birtoka. Mint nemzetgyűlési képviselő sürün tartózkodik Budapesten ezért ott is nagy lakást tartott. Urbán Péter báró felesége, aki Purgly lány, testvére Hortihy Miklós kormányzó neje. A báró káncsei, a melyek aradi lakását is díszítették nagy értéket képviseltek.

Öt határállomást kér Magyarország Romániától.

(A bankfiókok működési engedélye. — A román-magyar gazdasági tárgyalások anyaga.)

Bucarestből jelentik: A Bucarestben megkezdődött és most az ortodox ünnepek következtében szünetelő román-magyar tárgyalások ünnepek utáni programja nagyjelentőségű: a magyar állam arra kéri a román államot, hogy mindazonon a vasútvonalakon, a melyek a békeidőben Erdélyt és a mai Magyarországot összekötötték, vegyék fel újra a forgalmat, aminek különben nagy fontossága volna, nemcsak a személy-, hanem az áruforgalom szempontjából is. A mostani két határállomás csak nagy nehézségek árán tudja lebonyolítani a forgalmat. Ha Románia akceptálja a magyar javaslatot, úgy a közeljövőben tovább öt határállomás nyílik meg Románia és Magyarország között.

A második nagyfontosságú kérdés az, hogy miképpen és milyen alapon rendezzék a román és magyar állampolgárok fennálló tartozásait. A román állampolgároknak hatalmas kötelezettségeik vannak Magyarországon és viszont sok magyarországinak van követelese a román állampolgároktól. A tárgyalások anyaga az lesz, hogy ezek a tartozások milyen kulcs szerint fizetessenek meg és minden valószínűség szerint mind a két állam a beváltást kölcsésként az 1:2 arányt fogja elfogadni egy megállapítandó határérték szerint.

A magyar bizottság, értesítéseink szerint, kért fogja azt is, hogy a magyarországi bankfiókok zavartalanul működhessenek Románia területén. Eppen most folynak Budapesten tárgyalások, hogy a Banca Romaneasca és a Banca Marmorosch is létesíthessenek fiókot a magyar fővárosban. A tárgyalás menete mindazidég a legbarátságosabban folyt le és minden remény megvan arra, hogy a két államot végre a megköteendő gazdasági egyezmény közelebb hozza.

Bucarestből táviratozzák: Politikai körökben úgy tudják, hogy komoly áramlat indult meg a román-magyar közéletés érdekében,

amelynek célja a szlávizmus befolyását kiküszöbölni. A mozgalom élén állók neveit ma még nem hozták nyilvánosságra, amnyi azonban bizonyos, hogy Románia két legnagyobb államférfia, sőt néhány regábeli liberális korifeus is támogatja a mozgalmat. Arról is keringenek hírek, hogy Marzescu gazdaságügyminiszter az ünnepi parlament szünet után tárgyalatni fogja a parlamenttel egyik törvényjavaslatát s e tárgyaláson szóba fog kerülni a román-magyar közéletés is.

Örült pincér a gőzfürdőben.

(Alkoholista lett, mert elhagyta a felesége.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi Simay gőzfürdőben ma déiben szokatlan esemény játszódott le. Katona Antal elzúllott alkoholista pincér mielőtt megakadályozhaták volna, jegy nélkül berohant a bazinterembe és ruhástól a meleg medencébe ugrott. A fürdőben levő közönség azonnal látta, hogy egy örült emberrel van dolga, lefogták az örvöngő embert, akit a hideg zuhany rövid idő alatt lecsilapított. Később újabb elfogta a roham utasításokat adott a körje csoportosult embereknek és az egyiket felszólította, hogy jialadék talanul menjen a Marmorosch bankba és az ott levő betétállományából vegyen fel százötven ezer lejt részére. A fürdő személyzete közben gondoskodott az örült ember elszállításáról, akit a mentők előbb a közterületre, majd pedig az elsőkerületi rendőr kapitányságra vittek.

Katona Antalt a kávéházba járó közönség jól ismeri. Huszonekét éve lakik Aradon és az összes kávéházakban és éttermekben dolgozott. Csak korábban jó munka-

erőnek s becsületese embernek ismeretek szaktársai, később azonban családi bánata ekkeserítette és alkoholista lett. Egy kávéházi felírónt vett el feleségül, aki azonban házassága után néhány hétre mindenétől megszöktetve megszökött tőle. Katona Antal nagyon szerette feleségét, kölcsönöket kért társaitól, hogy feleségét különböző városokban felkeresse, kutatása azonban nem járt eredménnyel. Ettől az időtől kezdve buskomor lett, az adósságait nem tudta megfizetni, újabb kölcsönöket kért, alkalmazást bocsátás nélkül keresztül nem kapott és bánatában az ivásnak adta magát. A legutóbbi hónapokban teljesen elzüllyött Katona Antal és súlyos betegséggel heteken keresztül az aradi közpórházban feküdt. Felgyógyulása után a Lloyd társulat klubhelyiségében kapott alkalmazást, de három napi szolgálat után elbocsátották, mert a főpincértől háromszáz lejt ellopott. A lopott pénzt elitta és részegen betörte a Metropol kávéház egyik üveglakát. Ma délelőtt kitört rajta az alkoholos örület és ezzel a 47 éves pincér hányatott élete legszomorubb állomására az élőhalottak birodalmába érkezett.

A rendőrségen dr. Stauber Andor hatósági orvos vizsgálta meg az örült pincért, aki pillanatig teljesen értelmesen beszélt, majd zavart mondatokban válaszolt az orvos kérdésére. A rendőrségen egy kihallgatáson levő nő csodálkozva nézett végig a rongyokba burkolt emberen. Katona arra kérte az orvost, hogy távolítsa el a leányt. Nagyon utálok a nőket — mondotta — mert sok közöttük a kassziró és sajnos az én feleségem is az volt. Dr. Stauber Andor intézkedett, hogy az örült embert a közpórház elmeosztályán helyezték el.

Betörő egyetemi hallgató

(Kifosztotta egy tímisoarai ügyvéd pénztárát. Orvosnak adta ki magát.)
(Saját tudósítónktól.) Erdekés család részleteinek kinyomozása foglalkoztatja most a tímisoarai rendőrséget. Dr. Luchica tímisoarai ügyvéd irodájának Muntean nevű vezetője nemrégiben súlyosan megbetegedett és beszállították az állam tulajdonában levő Bega szanatóriumba. Muntean egy olyan szobában helyezték el, ahol rajta kívül egy magát dr. Oprea Nicolainak nevező fiatal ember feküdt. A fiatal ember orvosnak adta ki magát és kórházi kezelése alatt előbb Munteannal, majd dr. Luchicu ügyvéddel ismerkedett meg. Muntean állapota a legutóbbi napokban olyan válságosra fordult, hogy az ügyvéd elhatározta, hogy mindaddig, amíg Muntean a krízisen túl nincsen ott alszik mellette a kórházi szobában. Az ügyvéd most töltötte első éjszakáját a kórházban. Reggelre ébredve az ügyvéd a mellette levő ágyat, amelyben a magát dr. Opreának nevező fiatal ember feküdt üresen találta. Gyamuskának találta ezt a körülmenyt és ezért a nála levő dolgo-

kat ellenőrzés alá vette. Eldör te észre, hogy hiányzik egyik kulcsa, amely az irodájának ajtaját nyitja. Rosszat sejtve felöltözött és irodájába sietett, amelyet nyitva talál és az irodában a legnagyobb rendtelenség uralkodott. Az iroda pénztára fel volt törve, amelyből négyezer lejt vitt el a betörő fiatal ember. Az ügyvéd feljelentést tett a rendőrségen a fiatal ember ellen, akiről megállapították, hogy nem orvos, hanem csak egyetemi hallgató volt. A vizsgálat során megállapítást nyert az is, hogy nemrégiben a Kulka gyógyszerárban járt a fiatal ember, ahol egy dr. Oprea aláírással ellátott recept alapján morfiumot rendelt. A gyógyszerárban gyamus volt a fiatal orvos és ezért igazoltatták. A fiatal ember mutatott is egy igazolványt, amely szerint tényleg dr. Oprea Nicolai a neve és fogorvos. A morfiumot azonban nem vette át, hanem félretette, amelyért a mai napig sem jelentkezett a patikában. A rendőrség különben azt is megállapította, hogy a szélhámus egyetemi hallgató nagy morfiumista és Bucuresztben is sok baja volt már a rendőrséggel. Megtették az intézkedéseket a szélhámus kézrekerítésére.

Házasság 1924-ben.

(Hozzászólások.)

Átadjuk most a szót a szerelmenek, mert utóvégre némi köze ennek is van a házassághoz. Anynyira mégse realizálódott gazdasági kérdéssé a házasság, hogy a szerelmet egészen ki lehessen kapcsolni belőle. A szerelem egy kétségbeesett levél alakjában jelentkezik és írója egy szerelmes fiatalember, aki zive bánatát ezuttal a szerelmese helyett a nagy közönségnek tárja fel. Mi csak arra kérhetjük a nagyközönséget, hogy olvassa figyelemmel a nagyon is igaz szavakat, mert annak minden betűjéből kicsendül a vád: „Ez 1924.” Ime a levél:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Hosszu önmagammal való viaskodás előzte meg ezt a levelet. Nem tudtam, hogy az én kis bajom van-e annyira közérdekű, hogy újságcikk alakjában napvilágot láthasson. Mikor elvégeztem a magammal való tusakodást, megállapítottam, hogy sok ezron vannak még hozzám hasonlóak, tehát ha írok, úgy talán az ő nevükben is írok. Huszonnyolc éves, életerős fiatalember vagyok, hátam mögött nincs zajos múlt, életem a hozzám hasonló fiatalemberek egyszerű életét. Gondolárvilágomat nem mérgezte meg a modernség, szülőim egyszerű polgáremberek és polgári nevelést is kaptam. Érettségizett ember vagyok és egy vállalatnál dolgozom, ahol havi 3500 lejt kapok. Úgy érzem, hogy elérkeztem életem ama szakához, amikor meg kellene nősiülnöm és szívesen is tenném ezt, ha nem ilyen vigasztalan az általános gazdasági helyzet. Szereték egy leányt, aki viszontszeret engem, érzem, hogy minden tekintetben hozzámvaló lenne és mindket-

tők legnagyobb vágya lenne egy bekelni, meghuzni magunkat valamilyen kis meleg fészekben és szépen kelni életünket, ameddig a sors ezt megengedi. De sajnos, nekem nem lehet részem ebben a földi szerencsében. Jövendőbelim teljesen szegény, édesanyja csekély nyugdíjából és saját keresményéből (varrás) él. Hozomány, ápanás, kitűnő összeköttetések, benősülés stb. mincsenek jelen. Ma gam szintén szegény vagyok, fizetésemem kívül semmi vagyonom. Már most egy vagy két kis egyszerűs zug lelépési díja 15—20 ezer lej, annak bebutorozása a mai horríbilis butorarak mellett

Szinigazgató és tenoristá pere.

(Fekete Mihály és Tihanyi Tivadár a járásbiróság előtt.)

(Saját tudósítónktól.) Darvas Jónás táblabíró előtt ma délelőtt tartották meg a temesvári járásbiróságon folytatódó tárgyalását annak a pernek, amelyet Tihanyi Tivadár tenorista indított Fekete Mihály szinigazgató ellen. Ebben az ügyben tudvalevőleg legutóbb január hó 4-én volt tárgyalás, amelyet mára halasztottak. A múltkor tárgyalás után Tihanyi Tivadart, a mint azt annak idején a Közlöny részletesen megírta, rövid úton áttették a határon. Tihanyi azonban Budapesten új utlevelet kapott s így ma mégis megjelenhetett a tárgyaláson, amelyen kihallgatták Jakabffy Dezső főrendező és Rob János kardalos-igazgatóhe lyettest, akik a Fekete és Tihanyi között létrejött megállapodás megkötésekor jelen sem voltak. Lidanyi Imrét a Szabó szintársulat volt főrendezőjét, Vesz Árpád tenoristát és Buga Jenő szerkesztőt.

Buga Jenő, az egyetlen teljesen érdektelen tanu azt vallotta, hogy Fekete Mihály és Tihanyi Tivadár között az ő jelenlétében oly megállapodás történt, hogy Tih-

szintén 40—50 ezer lej. A többi dolgokat nem számítom, remélem, hogy a negyven-ötvenből már min den kibelik. Szükségem lenne tehát mintegy 50—60 ezer lejre, a mi ma szédületesen nagy összeg. Honnan tudok én annyi pénzt előteremteni? Ki ad egy szerelmes 28 éves hivatalnoknak ennyit kölcsön amortizációra? Senki. Nem marad számomra egyéb, mint várni, várni a bizonytalanságig.

Röviden elmondtam az én esetemet, amit bátran lehet általános jelenségnek is nevezni. Kérem, ne haragudjon rám, amiért zaklattam és maradok kellő tisztelettel

egy szerelmes fiatalember.

nyi levelet intéz a szintársulathoz, azt kiragasztja a próbatáblára, és ennek megtörténte után Fekete kifizeti Tihanyinak a 2200 lej hátralékos gázsit.

Fekete azonban csak 1000 lejt fizetett, ezt is két részletben s amikor Tihanyi a hiányzó részt követelte, Fekete szinigazgató reprodukálhatatlan kifejezésekkel illette őt.

Ezek után Tihanyi felbontottnak tekintette a megállapodást és fentartotta 27000 lej iránti keresetét Feketével szemben szerződészegés címén kilenc havi gázsit fejében.

A mai tárgyaláson Fekete Mihály szinigazgató eskü alatt azt vallotta, hogy ő a hátralékos gázsit részletekben akarta fizetni s hogy így állapodott meg Tihanyival. A járásbiróság, mint ahogy Birgél Jenő kívül a szinbárhöz közel álló tanúk határozottan nem tudtak semmi olyant, a mi az alperes szinigazgató vallomását gyöngítet te volna, Tihanyit keresetével elutasította. Tihanyi ügyvédje utján megtelebbezte az ítéletet.

Irodalom, művészet

* A temesvári színház műsora. Szombat délután 5 órakor: Ördög. Szombat este 8 órakor: Hattyulovag, operette. Vasárnap d. u. 3 órakor: Sulamith. Vasárnap délután 6 órakor: Hattyulovag. Vasárnap este 9 órakor: Miért jársz meztelenül? és nagy kabaréest. Hétfő délután 3 és 6 órakor: Hattyulovag, este 9 órakor: Csodaszarvas. (Premier.) Kedd: Csodaszarvas. Szerda: Mintha álom volna! (Operett-premier.)

* A Kölcsey-Egyesület vasárnapi délutánján Schweitzer József dr. tanár képekkel élénkített népszerű előadást tart a növények érzékszerveiről. Haberlandt és Nemece egyetemi tanárok legújabb keletű kutatásai alapján azt fogja bizonyítani, hogy a növényeknek, habár egyszerűbb formában is, ugyanazon érzékszervei vannak, mint az állatoknak. Bármily különösnek hangzik tehát: a növények szemeiről, tapintó szerveiről beszélhetünk s ami ma még csak tudományos kísérletek szenzációs eredménye, a jövő nemzedék előtt mint egyszerű igazság fog állani: a növény nem más, csak más formájú

lény, mint az állat. A műsor második számában a nagyon tehetséges Töllössy Magda hegedűjátékával fog a Kölcsey-Egyesület közönségének bemutatkozni.

* A ma esti Ghyssa Luca növendék táncestélyen a művész nő maga is táncol. Kevés jegy még kapható M. Klein Jun., Bársony és Deutsch Testvérek cégeknél Aradon.

* Waldbauer Kerpely quartett január hó 24-én. Jegyek kaphatók Scherhág kézimunka-üzletében Aradon.

* Aradi színházi hírek. A világhírű Lubinszky-együttes fellépte Szombaton este önálló műsor keretében lép fel a világhírű Lubinszky-együttes. A műsor érdekesebb számai: A poruljart egészséges beteg. Az árva. A suszerinas és a rendőr. Pahka jótutára téríti a betörőt. A megrémült dada. Az előadásban fellépnek Lubinszky Tibor, Lubinszky Tibi, a budapesti Nemzeti Színház tagjai, Lubinszky Lili és Mancsi, valamint Rajz Margit. Főrendező Fodor Oszkár, a székesfehérvári színház igazgatója. A Lubinszky-együttes még vasárnap és hétfőn délután és kedden újusi előadás keretében játszik. — Vasárnapi előadások. Vasárnap dél-

után 3 órakor a Lubinszky-együttes, 6 órakor Drótostót és 9 órakor Göl-Baba megy. — A román újévkor három előadás. Hétfőn, a román újév napján délután 3 órakor a Lubinszky együttes, 6 órakor az Aranykakas és 9 órakor Szibill van műsoron. Az aranykakas részben új szereposztással megyen, amennyiben Szikra Juliannát Fáskesti Maca, Fünge Antal Mészáros Béla játsza. Fellépnek még a darab keretében Harmath Jolán, Darvas Gyöző, Jávor és Ekecs. — A jövő hét operett-újdoncsága, A diadalmasszony, Csajkovszky J. Péter nagyszerű muzsikájával tűntve. A főszerepekben Bartók Etussal, Szeghő Lilivel, Tompával, Ekeccsel, Gyözővel, Jávorral és Ladiszlaival. — Az új rokon, Csathó Kálmán vígjátéka, kedden kerül bemutatásra az aradi színpadon. — A vörös matom, Molnár Ferenc szenzációs darabja még január hónapban premierjét éri meg Aradon. A színház prózai együttese már erősen próbál e nagyszerű színpadi slágerből.

— Haladás-előadás kivételesen délután félhatkor kezdődik a Kulturpalota fűtött nagyszínházban.

— Filharmonikus hangverseny a Kulturpalotában január 28-án. Jegyek Schierhag H. és Fia cégnél Aradon.

* A Sevcik kvartett hangversenye, amely január 17-én, csütörtökön lesz az aradi Kulturpalotában, általános érdeklődés tárgyát képezi. A világhírű vonósnégyes csak egyetlen hangversenyt tart Aradon, amelyre máris tömegesen előjegyzik a jegyeket. Londoni hangversenyeikről a Daily Express kritikusa így ír: „Brillians játékosok, a hangépítés és az átérzés mesterei.” A Daily News: „A Sevcik kvartett kiváló együttes, amely pompás érzékkel és technikával rendelkezik. Nagy művészek.”

Lopás egy mozgópostában.

(Egy miniszteri álniszpector kőpenicki ádján.)

Nagybecskerekéről jelentik: A Nagybecskerek és Zombolya között közlekedő vasútvonal postakocsijában a napokban megjelent egy magát Matijevics Mihálynak nevező ember és kijelentette, hogy ő a postaügyi minisztérium inspektora, akinek rovatcsolást kell végeznie a mozgópostákban. A mozgóposta főnöke átadta a hivatalos könyveket az állítólagos miniszteri inspektornak, aki buzgón elmerült az iratok és főképpen a pénzküldemények tanulmányozásába azzal az indoklással, hogy hamis pénzt keres. Egy óvatlan pillanatban azonban elment a mozgóposta kúldeményei közül 4600 dinárt és valamelyik állomáson diszkrétan leszállt a vonatról. A posta főnöke nem sokára rá kétségbeesve konstataálta a pénz eltűnését és azt, hogy szélhámmossal volt dolga. Feltüntetést tett az álniszteri inspektor ellen, akinek azonban a hatóságok még ma is bottal türik a nyomát.

— A francia szenátus elnökét újra megválasztották. Párisból táviratozzák: A szenátus ma 22 szótöbbséggel ismét elnökévé választotta Doumerget.

Pusztító vihar Franciaország partjain.

(Elsülyedt hajók, elpusztult kikötők. — Számtalan emberélet esett áldozatul.)

Párisból táviratozzák: Tegnap éjjel heves vihar dühöngött Franciaország nyugati tengerpartjain az Atlanti-óceán mentén, amely nagy károkat okozott a francia kikötőkben és számtalan hajót elpusztított. Több tengerparti ház a víz alá került és a lakóknak menekülésszerűen kellett lakásukat elhagyni. A Bordeaux—Arcachon közötti vasútvonalat elmosta az ár. Bayonneban szökőár támadt, amely a molót iasz méter hosszú sárgában keresztültörtte és több hajót elsülyesztett. Különösen a halászhajók szenvedtek sokat, az angol „Durhana” nevű gőzhajó Quessantin magasságában 130 tonneri mérföldre a partoktól válságos helyzetbe került. La Rochel-

ben a szökőár áttörte a gátat, a víz elárasztotta a partot és víz alá borította az egész partot. A lakosság közül sokan hajléktalanná váltak. Sables d'Olonneban egy hajó a víz alá merült, a hajó hát utasa eltűnt. La Rochelleben a nagy vihar következtében könnyebb föld rengés volt érezhető.

Biarritz, Brest és Oberbourg községek szintén sokat szenvedtek a hatalmas vihartól. Biarritzban a hullámok száz méter hosszúságban elütettek egy erős védőgátat. A kikötőben rengeteg halászbárka megsemmisült. — Finster északfranciaországi departman partjain is tombolt az elementaris vihar, ahol a vihar emberéletben is sok áldozatot követelt.

A nap tükré.

* BORRAVALÓ bizonyos mértékben lealacsonyító. Különösen akkor, ha a borraivaló még egy félliter borra sem telik. Ujabban ezt duruzsolják az ember fülebe borotválkozás közben a segédurak. Kifejtik, hogy nekik rendszeres heti fizetésük van és ha nem is vehetnek maguknak abból negyven év munka után házat, de elég ahhoz, hogy szükösen megéljenek belőle. Mindezt csak úgy borotválkozás közben nem direkt, hanem indirekt módon adják tudtára a vendég urnak. Így sikerül azt is megtudni, hogy van olyan vendég, aki idegenből jött, nem ismeri az itteni szokásokat és borotválkozás után egy vagy kettő, de inkább egy lejt tesz le az asztalra a segéd részére. A gazda azt mondja, hogy el kell fogadni, nehogy a vendég megsértődjék. Ha a vendég megkérdezi, hogy miért is nem fogadják el a borraivalót, a segéd azt feleli, hogy egy lejt a koldusnak adnak, de nem mondja, ha ötszáz, száz, vagy esetleg husz lejt adnak, az már olyan összeg, hogy nem tűnik fel borraivalónak, azt nyugodtan el lehet fogadni. A legcélszerűbb lenne köfüggeszteni a táblát: „A borraivaló elfogadása tilos — husz lejt alatt.”

IHAJTYÚHAJ MULATUNK, hiszen elérkeztünk volna abba a bális szezonba, a kutyafaját. Válogathatunk már a sok mulatság között, ugyszólván minden hétre esik egy-kettő, néha három bál is. Van még ezenkívül szépen virágzó hangverseny iparunk, Kévésbé szépen virágzó színház iparunk, továbbá búrunk, kávészárunk, éttermünk, házi búrunk, magánmulatságunk, piknikünk, családi összejövetelünk és stb. stb.-ink. Olyan jó kedvünk lenne, hogy már szinte a végéig birunk magunkkal és az öreg világnak biztosítani kell magát, hogyha neta-

lantan ki találunk magunk az oldalán, hogy különösebb baj ne érje. Talpunk viszket a sok talp alá valótól, bár talp nem igen van a cipőnkön és hogy sohase habunk meg, arról viszont a cigány, biztosít miniket rendszerint hajnali négykor a második homlokára ragasztott százeles után. Bizony ilyen vigak vagyunk mi kérem és megmutatjuk annak a pénzhányos, drágaság terhe alatt roskadozó általános helyzetnek, hogy rajtuk nem fog ki. Mi már ráléptünk arra a konszolidációs utra, nekünk már megjött a hangunk, mi már vígan fityülnhetünk Zürichre, mi már mulathatunk, mert hiszen olyan szép ez a betvár élet, alig fagy meg na pont a átlagban négy-öt ember ...

(k. s.)

A magyar kölcsön.

(Londonba utazott a magyar miniszterelnök.)

Budapestről táviratozzák: Gróf Bethlen István miniszterelnök tegnap este a keresztény nemzeti gazdasági párt értekezletén Kállay Tibor pénzügyi, Vass József népjóléti, gróf Klebelsberg Kunó közoktatásügyi, nagytádi Szabó István földművelésügyi, Bud János közlekedési, gróf Csáky honvédelmi és dr. Nagy Emil igazságügyi miniszterek társaságában válaszolt Wolff Károly beszédére. Válaszában bizalmas természetű magyarázatokkal kísért a kölcsönügy ismertetését. A pártértekezlet az illetékes kijelentéseket megnyugvással vette tudomásul és határozatot hozott, amely szerint a legnagyobb bizalommal tekint Bethlen és Kállay londoni tárgyalásai elé.

Budapestről táviratozzák: Bethlen István, Kállay pénzügyminiszter, Khuen-Héderváry osztálytanácsos és Angyan szakértő társaságában ma este Londonba utazott. Bethlent távolléte alatt Vass József népjóléti miniszter, Kállayt Walkó pénzügyminiszter helyettesíti.

HIREK.

Arad új telefont kap.

(Kicsérélik az elavult telefonközpontot.)

(Saját tudósítónktól.) Néhány hónappal ezelőtt az aradi polgárság azzal a kérelemmel fordult az Aradon időző Vaitoianu Artur akkori belügyminiszter elé, hasonlóan, hogy Arad városa új telefonközpontot kapjon, mert az avult rendszerű telefonközpont már nem tud a célnak megfelelni. A miniszter teljesítette Arad lakosságának kérését és a már jó váhagyott 1924. évi állami költségvetésbe husz millió lejt vettek fel a különböző városok telefonközpontjainak megreformálására. Eből az összegből jelentékeny rész jut Aradnak is. Az aradi postaigazgatóságnál nyert értesülésünk szerint még ebben az évben hozzákezdnek az új telefonközpont felépítéséhez.

Az új központot a postaépület udvarában helyezik el. Az ugynevezett c. b. rendszert vezetik be Aradon, amely abból áll, hogy az előfizető lakásán csupán a telefonkészülék van. Az áramot szolgáltató akkumulátorok a központban lesznek. A telefonon nem lesz induktoros csengőkészülék. A központ felhívása úgy történik, hogy az előfizető a kagylót leemeli a készülékről, amikor is a központban egy villamos számjelző kigyullad. A c. b. rendszerű telefonok sokkal egyszerűbbek, könnyűnyebbek, praktikusabbak és olcsóbbak.

— Dr. Liuba rendőrprefektus kinevezése. Dr. Liuba Valért, aki eddig csak ideiglenesen volt megbízva a timisoarai rendőrprefektúra vezetésével, végleges minőségben kinevezték Timisoara rendőrprefektusává.

— A diáköszeesküvés szabadlábura helyezett gyanúsítottjai. Bucuresti-ből táviratozzák: Az októberi antiszemita összeesküvés perben a vizsgálatot befejezték. A vizsgálóbíró elrendelte Bandac, Gornitiucu és Draga szabadlábura helyezését, mert ellenük a vizsgálat folyamán semmiféle terhelő adat nem merült fel. Mota és Zelea Codreanu és más három diák továbbra is fogva maradnak, mert a vizsgálat megállapította rólok, hogy több személy ellen me-renvletet terveztek.

— Felemelték az újságpapir vámját. Bucurestiből jelentik: Az Uniuersul azt a hírt közli, hogy a kormány a rotációs-papir behozatali vámsilletéket kilogrammonként tíz lejre szándékozik felemelni. A fővárosi lapok nagy megdöbbenéssel fogadták ezt a hírt és felvilágosításokat kérnek a kormánytól, miért vált szükségessé ennek a vámsilletékeknek a felemelése akkor, amikor semmi komoly ok nem indokolja azt. Ha a papirbehozatali vámtól tényleg felemelnék, akkor ez súlyos következményekkel jár a romániai lapokra, mert külföldi papirbehozatal nélkül a romániai lapok nem tudnak fenállani.

— Magánvizsgálatok a temesvári állami magyar-német licéumban. Az első félévi magánvizsgálatokat január hó 29., 30. és 31-én tartják meg. A tanulók 20-én reggel 8 órakor az igazgatóságnál jelentkeznek. Vizsgadíj az alsóosztálybelieknek 200, a felső osztálybelieknek 300 lej.

LEGUJABB.

A leendő angol kormány névsora.

(Női népiéleti miniszter lesz Macdonald kormányában.)

Londonból táviratozzák: Illetékes helyről nyert információ szerint Ramsay Macdonald, a munkáspárt vezére teljesen befejezte a kormányalakítás ügyében kezdett tárgyalásait. Bizonyosra veszik, hogy Macdonald kormánya a következőképpen fog megalakulni: miniszterelnök és külügyminiszter Ramsay Macdonald lesz, külügyminiszteri államtitkár Morel Shaw vagy Ponsonby, kincstári kancellár Snowden, munkaügyi miniszter

Webbs, hadügyminiszter Thomas, tengerészeti miniszter Wegwood, közoktatásügyi Haldene, főpecsétőr és az alsóház vezére Clynes, lordkancellár Lord Parmore, főkörményészes Histing, kereskedelmi miniszter Hodges, főállamügyész Slessor, India minisztere Trevellyn népiéleti miniszter Bonfield Margit vagy Greenwood, bányászati miniszter Harthorn és belügyminiszter Henderson.

Befejezték a csongrádi merénylet nyomozását

Budapestről táviratozzák: Az alföldi brigád ügyében ma kihallgatták Sági Jánost, aki kijelentette, hogy a merénylet elkövetése után memorandumot intézett Héjjas Ivánhoz, aki azonban semmit sem tett a letartóztatottak érdekében. Minthogy a vezér cserbenhagyta a brigádot, ő is elmondott mindent az őt vallató detektíveknek.

Budapestről táviratozzák: A csongrádi bombamerénylet ügyében a nyomozást befejezték és Sági Jánost átkísérték a szegedi ügyészhez fogházába. Minthogy a merénylettel kapcsolatos politikai tisztázva van, Diószeghy miniszteri tanácsos holnap elhagyja Szegedet.

A pfaizi szeparatista vezér meggyilkolásának epilógusa.

Londonból táviratozzák: Speyer Heinz pfaizi szeparatista vezér meggyilkolása Angliában óriási feltűnést keltett. Az angol kormány a legenergikusabban tiltakozik, hogy a franciák a rajnai bizottságot bízzák meg a vizsgálat megjelítésével, mert angol nézet szerint az ügy nem tartozik a bizottság jogkörébe, sőt az angolok a meg-

szállott területeken nem akarják új hatóságokat elismerni. A reggeli lapok határozottan követelik, hogy a vizsgálat Pflzban pártatlan vizsgálóbíró folytassa le. Párisból Londonba érkezett hírek szerint Poincaré máris megbízta a rajnai bizottságot a pfaizi események ügyében a vizsgálat megindítására.

Kotányi nővérek folyó hó 10-ére lekötött hangversenyükre az érkezőket bejelentő sürgönyük dacára minden indoklás nélkül le sem utaztak. Eljárásuk a rendező Egyesületet a legkellemetlenebb helyzetbe hozta, mert a hangverseny elmaradásáról az érdeklődő és pártoló közönséget idejekorán és megfelelő módon értesíteni sem tudta. A Szövetség reputációjának érdekében ez utón értesítjük a közönséget, hogy a hangverseny megrendezése körül a Szövetség a kötelező gondossággal és körültekintéssel járt el, miért is kérjük, hogy az okozott kellemetlenségeket ne a mi terfűnkre betudni sziveskedjék. Bár a Szövetséget a rendezési költségekkel súlyos anyagi veszteség érte, a megváltott jegyek árát visszaférítjük; kérjük azonban pártolóinkat, hogy jegyeiket lehetőleg a január hó 24-én tartandó Waldbauer-Kerpely quartettre 18-ától kezdve Scherhaghnál átcserelelni sziveskedjenek. Az aradi anya és gyermekvédő szövetség.

Atléta-bál január 12-én Aradon, a Központi szálló összes termeiben. Ghyssa Luca táncművész nővendégeink ritmikus torna-és táncestélye 12-én este fél 9 órakor a Kulturpalotában. A csoportszámokon kívül szólótáncolnak: Deutsch Manci, Bodnár Klári, Szömörkényi Magda és Küry Klári. Jegyek M. Klein Jun., Deutsch Testvérek és Bársony cégeknél.

Fagykenőcsöm azonnal gyógyít. Szondy gyógyszertár, Arad. Gencsyné új kezdő és haladó táncoktatás nyit, melyre a beiratkozások megkezdődtek. Lakása Strada George Ionescu (Gróf Károlyi-u.) 7. és tánctermében naponta délután 6 órától.

Révay Lexikon XVI. előjegyzés, fizl. könyvek, dossiek. Kerpelnél.

Eltűnt pénztárca. Stein Antal aradi tisztviselő a városban Timisoarára érkezett és a Grand Hotelben szállt meg. A tisztviselő ma délelőtt a szálló egyik mellékhelyiségének ablakában felejtette pénztárcáját, amit csak a szálló kávéházában való reggelizés közben vett észre. Stein Antal azonnal visszasietett a helyiségbe, ahonnan akorra már 4 ezer lejt tartalmazó pénztárcája eltűnt. A tisztviselő feljelentést tett a timisoarai rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

Többszörös gyilkosság hipnotikus álomban. Rómából táviratozzák: Zárai jelentés szerint, tegnap este egy osztrák férfi hipnotikus estélyt tartott a város egyik nagy termében. A hipnotizőr többek között egy rendőrségi egyént is hipnotizált, akinek pipát adott a kezébe és azt követelte tőle, hogy a pipával löjje a közönségre. A rendőr azonban a pipát eldobta és revolverét rántotta elő, amellyel többször a közönség közé lött. A közönségből hárman

meghaltak. A hipnotizőrt azonnal letartóztatták, a rendőr pedig, amikor magához tért hipnotikus mámorából és tudatára ébredt cselekedetének, örföngeni kezdett.

Az AAC. jubiláris bálja. Hatalmas érdeklődés előzi meg a mai Atléta-bálat, amely kimagasló eseménye lesz az idei bál szezonnak. A nagymúltú AAC. fennállásának huszonötödik évfordulóját hatalmas ünnepségekkel akarja megünnélni és az ünnepségek első programja a Központban rendezendő nívós bál. A kétszáztagú rendezőség hatalmas munkát fejt ki a bál sikere érdekében és az eddigi előkészületek arra mutatnak, hogy az AAC. idei mulatsága messze túlszárnyalja az elmúlt esztendő atléta bálját. A zártkörü mulatságra a meghívók már széjjelmentek.

Angol újságíró az Oroszországból menekült zsidókért. Bucurestiből jelentik: Wolff Lucien, az ismert angol újságíró tegnap Bucurestibe érkezett, hogy személyesen meggyőződjön az Oroszországból menekült zsidók ellátásáról. A publicista lépéseket tett olyan irányban, hogy a menekült zsidók Amerikába való kivándorlását lehetővé tegyék. Ezidőszereint kilátás van arra, hogy a bucurestii amerikai követség még július előtt láttaozni fogja a menekültek utielleit. Wolff Lucien a kormány képviselőjének köszönhetően fejezte ki a zsidó menekültekkel szemben tanúsított előzékeny bánásmódért. A hírlapíró tiszteletére a külügyminisztérium dezsónét adott, amelyen Franasovici államtitkár és több előkelő személy is résztvett.

A nyújtották a francia-belga válaszigjegyzéket. Párisból táviratozzák: Ma nyújtották át a francia-belga válaszigjegyzéket. Hírek szerint a válasz lehetővé teszi a további tárgyalásokat.

Aradi rendőri hírek. Özvegy Weisz Sándorné feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy mialatt távol volt, lakásába ismeretlen tettes behatolt és onnan több ezer lejt értékű ékszert ellopoott. A nyomozás megindult a tettes kézrekerítésére. Kovács István kereskedelmi alkalmazott tegnap délután kerékpárjával elfűtötte Zsulán Mária 11 éves kisleányt. A vigyázatlan kerékpáros elen megindult az eljárás.

Aradi mozi hírek.

Minden poklon keresztül a címe annak a szenzációs filmnek, amelynek főszerepét Erna Morena játssza szombaton és vasárnap kerül vetítésre az Urania színházban. A nagy dráma központjában Roloff áll, aki hatalmas vagyona révén nagy terület felett uralkodik. Gyártelepeit azonban borzalmas katasztrófa éri: rohanás következtében legy s tönkre megy. Az izgalmas cselekményt egy forró szerelem is szövöi át, mely fokozza a film csodálatos szépségét.

A szerelem mélységes ereje tör elő a börtönben silylő dozse fiának lelkeből s ez bátorságot ad, hogy a velencei köztársaság gyilkos, kegyetlen vezetőit lelplezze. A Sójajok hidjának második része megkapóbb, tragikusabb színekkel vázolja s rajzolja meg Michele Zavoco világhírű regénvének alakjait s a velencei emlékek pompás keretét nyújtanak a cselekményhez. A Sójajok hidjának vagy Velence borzalmi és titkai film csodának a második része még szombaton és vasárnap marad műsorban.

Reu Illés — jogi doktor. Reu Illés, az aradi állambiztonsági hivatal volt főnöke, akit tavaly helyettes vezérfelügyelőnek neveztek ki, a cluj tudományegyetemen most a jogtudományok doktorává avatták.

Az új lakbértörvény. Az Universtul közli, hogy az új lakbértörvény február huszonkötödikén kerül a parlament elé jóváhagyás végett. Megcáfolja azt a hírt, hogy a lakbéreket az 1916. évi bérek tiszszeresére emelik fel és hogy az első és második osztályba sorolt nagy városokban a lakásokat szabad forgalom tárgyává teszik.

Kedves férj. Kovács Miklós timisoarai, gyárvárosi lakos az ünnepek alatt valamivel többet ivott a kelleténél s felesége ezért felelősségre vonta. Szóváltás, majd verekedés támadt a házastársak között, melynek folyamán az ittas férj oly erővel ütlegelte feleségét, hogy több sebből vérezve összeesett és a mentők voltak kénytelenek súlyos fejszéssel, eszméletlen állapotban a Bega-szánatoriumba szállítani.

Hétfőn tárgyalják az Ulain-ügyet. Budapestről táviratozzák: Az Ulain-ügyet hétfőn kezdi el tárgyalni a budapesti büntető törvényszék Langer-tanácsa.

A timisoarai újságírók álarcsobálja február hó 1-én lesz megtartva a tisztii és polgári kaszinó összes termeiben. A szenzációs bál az idei szezon kiemelkedő társadalmi esemény lesz.

Leégett nagy budapesti fátalap. Budapestről táviratozzák: A Neuschloss és Lichtig fakereskedelmi részvénytársaság fátalapén tűz ütött ki, amely elhamvasztotta az összes a telepen levő műhelyeket és faáru raktárakat. A tüzet csak a reggeli órákban tudták teljesen eloltani. A kár meghaladja a 40 milliót.

Meghívó. Az Aradi Tornae Egyesület felvő hó 20-án, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg rendező évi tisztújító közgyűlést a város háza emeleti kis tanácsstermében, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség. Tárgysorozat: Elnök megválasztása. 1923. évi zárószámok ismertetése és felmentvény megadása. Felügyelő-bizottság jelentése és felmentvény megadása. Jelentések. Indítványok. Új tisztikar és választmányi tagok választása. Az évi közgyűlés előtt rendkívüli közgyűlés tartatik, melynek egyetlen tárgya az alelnök, sportigazgatói és footballszakosztályvezetői ügyekben határozatot hozatal.

Ha jól akarja eltölteni vasárnap délutánját, vagy estélyét, úgy ne késsék a tizenharmadikán délután 5 órai kezdettel rendezendő műsoros tea-délutánra a Fehér Kereszt nagytermébe felmenni, hol élvezetes műsorban, táncban és a legjobb és legolcsóbb kiszolgálásban részesül mindenki. Itt fogja Sebestyén Jenő, a „Mester” és neje, Vanray Böske ur-őrnagy éjél előtt az uri szalonok modern táncait bemutatni. Hideg, meleg buffet, hideg, meleg italok. Az aradi polgári jótékony nőegylet rendezésében az általa renatatott „Nők Otthona” javára, belépti díj adóval együtt 20 lej.

Béreljen Kerpel könyvtárat. Gencsyné felmezháza 26-án. Vásznyvat Strasser divattermében vásárolhat a legolcsóbban Aradon.

Révay Lexikon XVI-ik kötete előjegyezhető Kelethírkiadóban

KÖZGAZDASÁG.

Olaszország fél a magyar kölcsön meghiusulásától.

(A kisantant dunai szlávizmust akar teremteni.)

Rómából jelentik: A Corriere—D'Italiano vezércikkben foglalkozik a kisantantállamok belgrádi konferenciájával és megállapítja mindenekelőtt, hogy Magyarország külföldi kölcsönének kérdésében a kisantant Kormányai francia segítségre támaszkodva, előre láthatóan ragaszkodni fognak a Párisban már előterjesztett követeléseikhez. Kérni fogják tehát Poincaré stílusában a jóvátétel megfizetését biztosító garanciákat, továbbá pénzügyi és politikai ellenőrzést a magyar államon, egy szóval követelni fogják, hogy Magyarország a dunai szlávizmus politikai hegemoniájának behódol-

jon. Hyen feltételek mellett valószínű, hogy a magyar kölcsön meghiusul és meghiusul a Népszövettségnek az a terve is, hogy Budapesten befészkelődjék. Nem hiszszük, írja a lap, hogy Olaszország sajnálja ezt a fordulatot, inkább azt hisszük, hogy a kisantant régi követeléseinek megismétlése megnyithatja Olaszország részére az utat, hogy Budapesten Angliával egyetértésben cselekedjék. A cikk író nem tart kizártnak olyan fordulatot, hogy a konferenciából a kisantant két csoportra oszolván kerül ki: cseh-jugoszláv és román-lengyel csoportra.

— A volt aradi vámfőnök elöléptése. Dimitrescu Constantin volt aradi vámfőnököt, akit a brailai vámhivatalhoz neveztek ki főtisztviselőnek, megérdemelt kitüntetés érte. A pénzügyminiszter a kiváló képzettségű és szimpatikus tisztviselőt vámfelügyelővé léptette elő.

— Belföldi tőkének adják a petroleumforrások bérletét. Bucurestiből jelentik: A Dimineata értesülése szerint Bratianu Vintila pénzügyminiszter a felmerült nehézségek következtében lemondott arról, hogy a petroleumforrások koncesszióját külföldi tőkének adja bérbe. A pénzügyminiszter úgy tervezi, hogy a petroleumforrások bérletét belföldi vállalatoknak bocsátja rendelkezésére, amelyek a hasznon egy részét az államnak juttatják. Ezek a társaságok elegendőképpen nagyobb összeget adnak az államnak, a melyből a kincstár kifizeti a belföldi vállalatokkal szemben fennálló tartozásait. Külföldi cégek csak abban az esetben kaphatnak jogot a petroleum termelésre, ha a belföldi vállalatok nem jelentkeznek elegendő számban.

— Megszüntek a személyvonatok korlátozásai. Bucurestiből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság intézkedése folytán a mai naptól kezdve a személyvonatokra vonatkozó összes korlátozások megszüntek. A mai naptól kezdve az összes személyvonatok a rendes menetidőben közlekednek. A teherforgalom szünetel ugyan, de remény van arra, hogy a hét végére a rendet sikerül itt is helyreállítani.

— Egy bucurestii nagy kereskedelmi vállalat terjeszkedése. Az Ageco Bucurestiben székelő kereskedelmi R. T., mely 20 millió alapító felett rendelkezik, Brassó, Kolozsvár és Galatz után Temesvárról tért vissza és kijelentette, hogy magábaolvastotta Káldory Marcell évtizedek óta fennálló importüzletét, ki ennek folytán átvette az itteni telep igazgatói állását. A vállalat textil, gyarmatárúk és vegyicikkek importálásával foglalkozik és több nagy textilgyár lerakatát bírja. Temesvár

kereskedelme fizonyára örömmel üdvözli ezen hézagpótló vállalkozás itteni létesítését.

— Ujabb szabad kivitt engedélyek. Bucuresti. A pénzügyminiszter elfogadta a legfelsőbb vámtanács előterjesztését több új cikk exportjára vonatkozólag. Az erről szóló rendelet a Monitorul Oficial holnapi számában fog megjelenni. A rendelet január 17-én lép életbe és a következő cikkek szabad kivittét engedélyezik. Édestészta, piskóta, rizsliszt és makaroni.

— Milyen kamatot szednek a budapesti bankok. A „Tőzsdei Hírlap” jelenti, hogy Budapesten a leszámítolási kamatláb tegnap 20 százalékos évi kamatra emelkedett, amire 3 és fél 4 százalékos havi jutalék is járul. Ez összesen 68 százalékos évi kamatot tesz ki. És ez nem uszora. Ellenben a betétekre átlagosan 5 százalékosot fizetnek a kedves budapesti bankok.

— Az aradi hetiplac. A mai héti piacon úgy a kereslet, mint a kínálat feltűnően élénk volt. Mai árak Burgonya 3—4 lej, szárazbab 14 lej, vaj 110 lej kilogrammonként. Tej 7—8 lej, tejföl 25—26 lej literenként, tojás 2.40—2.60 lej darabonként. Gyümölcsárak: alma 6—15 lej, dió 15—20 lej kilogrammonként. A gabonapiac árai: árpa 440—450 lej, kukorica 420—450 lej, zab 370—380 lej méternázsánként. Az állatvásár árai marha 16—18 lej, borjú 24—25 lej, sertés 35—37 lej kilogrammonként. Felhajtás gyenge volt.

— Arany—ezüst árak. Budapestről jelentik: A nemesfém piacon az irányzat szilárd, az üzletmenet élénk. Ezüst egykoronás 2800—2900, arany húszkoronás 140—150.000, színarany 23.000—23.200, színezüst 700—720.

— A magyar pénzügyminiszter a korona értékalakulásáról. Budapestről táviratozzák: Kállay Tibor pénzügyminiszter ma nyilatkozott a Magyar Hírlapnak és kijelentette, hogy nincs szó a korona esetéről, mert értéke hosszabb ideje relative stabilnak mutatkozik és 0.0180 centimnek felel meg. Minden vállalkozó és gazdasági személy így számol, más körülmények nem lehetnek hatással az árakra. A zürichi illetve a Deviza-

központ kurzusa a tényleges valódi kurzushoz alkalmazkodik.

Valutapiac.

Aradi valutaárak. (Január 11.) Francia frank 10, svájci frank 35.50, dollár 202, dinár 2.30, szokol 5.95, líra 8.82, angol font 8.75, magyar korona 0.0040, osztrák korona 0.0028. **Küizetések:** Budapest külföldi 155, belföldi 200, Bécs 352 Prága 5.91, Zürich 35.25, Milano 8.80, London 8.71, Páris 9.75, New York 203, Belgrád 2.27.

Temesvári valutaárak. (Január 11.) Newyork 202, dollár 201, London 870, angol font 865, Páris 9.80, francia frank 10.45, Milano 8.80, líra 8.65, Zürich 35.10, svájci frank 34.75, Belgrád külföldi 2.28, belföldi 2.18, dinár 2.18, Prága 5.85, szokol 5.75, Budapest külföldi 155, belföldi 200, magyar korona 195, Bécs 355, osztrák korona 340.

Zürichi nyitás. (Január 11.) Amsterdam 216.87.50, Newyork 576.25, London 2465, Páris 27.87.50, Milano 24.92.50, Prága 16.75, Budapest 0.02.05, Belgrád 6.42.50, Bucuresti 2.90, Bécs 0.0080.87.50.

Zürichi zárlat. (Január 11.) Amsterdam 216.87.50, Newyork 576.25, London 2465, Páris 27.65, Milano 24.92.50, Prága 16.77.50, Budapest 0.0205, Belgrád 6.42.50, Bucuresti 2.90, Bécs 0.0080.87.750.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Január 11.) **Küizetések:** Páris 9.80, London 304, Newyork 200, Milano 8.69, Zürich 35, Bécs 0.0028, Prága 5.84, Budapest 0.01.05. **Valuták:** Napoleon 755, Léva 1.30, török líra 98, angol font 865, francia frank 10.30, svájci frank 35, líra 8.80, drachma 3.90, dinár 2.20, dollár 198, lengyel marka 0.00030, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0040, szokol 5.70.

Budapesti devizaközpont jegyzései (Január 11.) Napoleon 68800, Belgrád 322—345, Bucuresi 148—166, London 123300—130300, angol font 123600—130600, Milano 1250—1338, líra 1160—1348, Newyork 28850—30600, dollár 28950—30700, Páris 1385—1490, francia frank 1400—1505, Prága 840—910, Bécs 0.40.50—44.

Budapesti értéktőzsdezárlat. (Január 11.) Magyar Hitel 623.000, Osztrák Hitel 163.000, Salgó 635 ezer, Rima 131.000, Ganz Danubius 4.775.000, Kőszén 2.700.000, Schlick 99.000, Kereskedelmi Bank 1.430.000, Csákor 3.300.000, Olasz Bank 33.500, Angol Magyar Bank 92.500, Csáky 30.000, Ofa 600.000.

A szerkesztésért közigazgatás

KÖCSY JENŐ

tel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAJER

Olcsón eladó

15008 Strada Margareta (Margit-nővér utca) 7. számú ház gyönyörű kerttel. Bővebbet:

WALLINGER - irodában Str. Unirii 18. (Pálfi-park melletti utcában.)

Találós kérdés:
**OLCSÓ TEA,
RUM és KÁVÉ**

Legfinomabbosokoládé,
citrom, narancs és dió,
mandula vagyogyoró,
Cognac, Liqueur és borok.

Legjobb hol kaphatók?

Megfejtés: 14292

ATLANTICA

Kávé és tea behozatal,
Arad. (Fischer-palota).

Eladók:

bér- és magánházak
4-6 szobás elfoglal-
:: ható lakásokkal ::

Keresek:

megvételre meghívom
részére bér- és ma-
:: gánházakat. ::

Kölcsönöket

kereskedőknek és
magánosoknak azon-
:: nal folyósítottak ::

Herzog Sándor

bankbizományi irodája,

ARAD.

Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 17.

Az elkelő világ
csak itt élhető felte

BOUQUET ORIGINE
Köszvényes
Köszvényes
Köszvényes

Belyáros centrumában

fűszerüzlet

eladó.

Bővebbet 10009

Kelet hírlaprodában.

Kifutó fiu

Jó fizetéssel felvétetik. Cím
a kiadóirodában.

Fényképezések figyelmébe!

Agfa Special lemez 12x16 1/2 ... Lej 120.—
Hauff Ultra-Rapid lemez 12x16 1/2 ... Lej 125.—

„RECTA“ fotoüzlet, Timișoara.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

STÜTZE der hausfrau zu allen stunden die Dame wird gesucht. Arad, Strada Iosif Vulcan No. 6. Domán. 286

ALLAST keresek fűszer angol szakmában. Román-német nyelvet beszélem. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 306

PERFEKT szakácsné felvétetik Berger Mór Arad, Str. Doamna Bălașa (Purgly Lajosné-ucca) 102-104. 10.004

JÓ HÁZBÓL való fűtő tanulóknak fizetéssel felvesszünk. Weiss Dávid fűszerüzlet Arad, Strada Mărășești (Kossuth-ucca) 316

KEZDŐ VARRÓNÓ házhoz ajánlikozik. Angol-francia munkára. Cim Arad, Str. Vasile Stroeescu (Teleky-ucca 13. 321

KÉT és 4 éves fiúcskák mellé keresek a gyermek ápolásban és nevelésben jártas megbízható nőt. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 363

TANULÓLEÁNYOK fizetéssel felvétetik Arad, Strada Dobra (Boczkó-ucca) 8-10. Zsulán Szevérené. 15.002

MINDENES 15-ikére felvétetik. Cim: Arad, Bulev. Carol I. 49. szám II. em. Törvényeségi-palotával szemben. 322

TISZTESSÉGES, szorgalmas fiatal asszony bejárónőnek menne. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 362

ÖT HÓNAPOS gyermek mellé egy száraz dada kerestetik. Cim Hoffmann Ottó Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 20. 371

KINDERGERTNERIN die auch Pflege der Kinder versteht wird zu zwei Buben von 2 und 4 Jahren gesucht. Adresse in der Administration Aradi Közlöny. 363

KÉT nagyobb fia fizetéssel felvétetik. Arad, Strada Simeon Balint (Desseny-ucca) 19. 372

GYERMEKLEANY 15-16 éves felvétetik. Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 2. II. emelet. 375

Lakás.

BUTOROZOTT, vagy üres szobát, esetleg ellátással keresek gimnazista részére. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 366

Vétel és eladás.

SÜRGŐSEN eladó hálószoba, szalon, szőnyegek, kis kredenc, hintaszék, virágasztalok, széklon, ágyak, antik szalon, Blühtner férfővid zongora, íróasztal, kis divány, kávé ezüst kanalak, dísztárgyak, 6 személyes étkező szervíz, fekete kávé csészék, antik poharak, asztal és fűtőnemi. stb. Arad, Str. Consistorium 12. (vott Batthyány-ucca 23. I. em. 1000

EZÜST és dísztárgyakat, szőnyegeket, antik dolgokat, háztartási cikkeket, fűtőnemi cikkeket, butorokat, bizományba vessek. Arad, Strada Consistorium 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

ZONGORA férfővid, elsőrendű bécsi gyártmány, helyszűke miatt olcsón eladó. Megtekinthető „Victoria” irodában Arad, Piata Avram Iancu 16. 370

Hőfém és egészséges fogak a
Chlorodont
Állandó használatával.
Egyviselet: „CHEMOSANA“ Brassó, Uj-uzas 27.

EREDETI világos norvég csukamáj-olaj Marie Aarsaether, görvélykóros, tüdőbajos, fejletlen, sápadt, angolkóros, gyenge gyermekeknek és felnőtteknek. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14133
RÖVID, fekete zongora eladó. Arad, Piata Sft. Sava (Kelemen-tér) 5. szám. 16.001
STELAZSOK, nagy lésztes háda, takaréktűzhely, mindenféle butor eladó. Arad, Bul. Regina Maria 26. II. 21. 368
CSERÉPKÁLYHÁT keresek megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 374

Használjunk kizárólag
„PLANTOL”
legjobb növény ételzsirt,
mert tisztá, egészséges és szapora.
KOSERUL előállítva, szigorúan az ortodox izraelita rituálék szerint.
Kapható az élelmiszerüzletekben. 6825
Dávid József, Arad, Str. E. Ciorgariu 15. Vécsey-u. 7

Köszén koksiz
legelőcsöbbon kapható
VAS & Co. cégnél Timișoara, Bega jobbsor 17
Telefon 13-01. 297

„SARNIA” Pasagiul Comodia, BUKAREST és „Reclama”, Cluj.
Francia-Hajózási Társaság. — Direkt vonalak átészállás nélkül.
CONSTANTA direkt NEWYORK. CONSTANTA—JAFFA—MARSEILLE.
CONSTANTA—CANADA. CONSTANTA—DEL-AMERICA.
Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet érdeklődni: 77

„Die Reclame”
című a Kereskedelem, Ipar és magán-gazdaság hirdetési szaklapja jelenik meg a jövő hét folyamán. Tartalma a szép, feltűnő és eredeti reklámhirdetés, elegáns kivitelben s mint ilyen, egyedül álló az egész országban. A „Die Reclame” nélkülözhetetlen útmutatója a közgazdasági intézményeknek. Megjelenik hetenként és ingyen lesz szétosztva az ország összes városaiban, az összes nyilvános helyiségekben fellelhető. A „Die Reclame” a legelőcsöbbon és legeredményesebb hirdetési orgánura. Kérjen mindentűt mutatványszámot! Reklámhirdetéseket minden nyelven felvesz a „Die Reclame” kiadóhivatala (Pollatssek-féle könyvkereskedés kiadóvállalata), Timișoara-Cetate, Str. Eugen de Savoya 8. Telefon 2-56. 302

TELEFON: 2008. TELEFON: 2008.
KARLSBADI PORCELLAN.
Étkező- és kávé-szervizek üveg-szervizek s vendéglői cikkek nagy választékban, olcsón kaphatók:
KOVACS IZIDOR üveg- és porcellán kereskedésében
Timișoara, Bulev. Bertheiot (Kossuth Lajos-ucca) No. 31. 307

CSIPKÉK, hímzések és betétek, ruhabáronyok leltári árakban Hoffmann Sándornál Arad. — Egy szörme női kabát szövéséből, alkalmi vétele. 314

HARMINC HECTOLITER kittaűd paulist fehér és vörösbor, továbbá 20 darab prima boros hordó 50-től 700 literig jutányosan eladó. Megtekinthető délutánoként Arad, Str. Mărășești 32. (Kossuth-ucca 54.) 378

HÁLÓSZOBABUTOR eladó. Arad, Str. Gheorghe Ionescu (Károlyi-ucca) 7. Bővebbet házmeztárnél. 315

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket, egészen különlegeseket a legnagyszoborban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Reclama Macta 20. (Fischer Eliz-palota.) 11893

ANTIK BUTOROK, modern és régi festmények, lerzsaszőnyegek, műtárgyak, antik üveg és porcellán tárgyak állandó vétele és eladása. Vidéki meghívásra kiutazunk. Ajánlatok a tárgyak és árak megjelölésével Szépművészeti Szalon Arad Ortutay-palota címre küldendők. 13573

Ingatlan.

LAKÁST, megtekinthető egyszerre kap. ki falusi házamat (korcsma, bolt, darálómalom) bérbe, vagy megveszi. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 367

ARAD legelőcsöbbon negyedikében hátszobás, elő-, fűdő-, cselédszobás lakás, olcsó házber mellett átadó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.001

ARAD, STR. COSPUC (Wesselényi-ucca) 61. száma magánház 3 szoba fűdőszobával eladó. Bővebbet ugyanott a déli órákban. 307

Oktatás.

MÁGYAR-német gyorsírás, könyvtel, angol, francia, német nyelvben magánoktatást ad Engel, Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-ucca) 2. 15.002

Különféle.

SZÁRAZ pince főpostával szembe kiadó. Megbeszélés: Arad, Str. Consistorium 29. sz. 379

GYÖRFFY TESTVÉREK műbutor osztalos műhelye Timișoara (Temesvár) Gyár város, Rékást-ut 2. 96

ÜZEMBEN levő rentabilis erdőkiutermeléshez megfelelő tőkével társulnék. Levelek „Elsőrangú szakember” jelző alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába küldendők. 369

ZONGORA bérbeadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 373

Suzát, zabot, tengerit, Hsztet és szénát minden mennyiségben vesz és elad
DOINA-cég, Arad,
Strada Barjits (Bákóczi-ucca) 5. sz. 365

Varrógépek, kerékpárok, csillárok, főzőedények és alkatrészek legelőcsöbbon beszerzési forrása. Villany és csengőszerelei vállalat, szakértő javító műhely.
Schwarz műszerész, Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-ucca) 3. 14301

Bánati Faipari- és Fa-kereskedelmi Rt. Timișoara.
Főüzlet: Erzsébetváros, Kőszegi-u. 2. Telefon 144. :: Flóközlet: Beiváros, Kadetiskolával szemben. Telefon 81.

Mindenféle épület- és tűzifa. anyag legelőcsöbbon napi áron. **TŰZIFA** élelmiszer, méterenként, kiválasztva aprítva és háshoz adható. 308

Előzetes az Aradi Közlöny rotációján. Kiadóhivatala Arad, Szabadság-tér.